

Jabari mod Tyrkiet (appl. 40035/98 EMD dom, afsagt den 11. juli 2000)

Sagsfremstilling:

I 1995 mødte den iranske statsborger Jabari, som 22-årig en mand, X, i Iran. Parret blev forelskede og planlagde at gifte sig. X's familie var imidlertid imod ægteskabet, og i juni 1997 giftede X sig med en anden kvinde. Jabari og X fortsatte imidlertid med at ses og have sex med hinanden. I oktober 1997 blev Jabari og X stoppet på gaden og tilbageholdt, idet X var gift. Jabari måtte under tilbageholdelsen undergå en undersøgelse af, hvorvidt hun fortsat var jomfru. Efter et par dage blev hun løsladt med hjælp fra sin familie og i november 1997 indrejste hun illegalt i Tyrkiet, hvorfra hun havde til hensigt at rejse til Canada, via Paris. I lufthavnen i Paris blev hun imidlertid standset og fundet i besiddelse af et falsk pas, hvorfor hun blev sendt retur til Tyrkiet. I Tyrkiet blev Jabari tilbageholdt med henblik på retsforfølgning på grund af den illegale indrejse.

Da Jabari opdagede, at hun stod overfor at blive deporteret til Irak, oplyste Jabari til de tyrkiske myndigheder, at hun var iransk statsborger, og at hun ønskede at søge asyl i Tyrkiet. De tyrkiske myndigheder afviste imidlertid ansøgningen om asyl, idet den var indgivet mere end fem dage efter indreisen og derfor, efter de tyrkiske regler, var indgivet for sent.

Selvom Jabari efterfølgende blev interviewet og meddelt flygtningestatus af den lokale afdeling af UNHCR i Istanbul, fandt de tyrkiske myndigheder ikke grundlag for at ændre den allerede trufne afgørelse, idet afslaget på asyl ikke var behæftet med åbenbare juridiske fejl.

Påstanden:

Jabari indbragte Tyrkiet for Menneskerettighedsdomstolen og gjorde gældende, at de tyrkiske myndigheder krænkede artikel 3, hvis hun blev udsendt til Iran, idet hun dér risikerede en straf for udenomsægteskabelig sex, der ville stride mod artikel 3.

Menneskerettighedsdomstolens bemærkninger:

Domstolen gav Jabari medhold i, at Tyrkiet ville krænke artikel 3, hvis hun blev sendt tilbage til Iran. Domstolen udtalte indledningsvis, at den ikke fandt det godtgjort, at de tyrkiske myndigheder havde foretaget en materiel vurdering af Jabaris sag og at en automatisk anvendelse af en så kort tidsfrist som fem dage, må antages at stride mod den fundamentale karakter af beskyttelsen i artikel 3 (pkt. 40). Det bemærkedes også, at det var UNCHR og ikke de tyrkiske myndigheder, der foretog en konkret materiel undersøgelse af Jabaris sag (pkt. 40). Domstolen valgte herefter at tillægge UNHCR's vurdering i sagen betydelig vægt og bemærkede i øvrigt, at de tyrkiske myndigheder ikke havde bestridt Amnesty Internationals baggrundsoplysninger hvoraf fremgik, at kvinder, der i Iran begår ægteskabsbrud, risikerer at blive stenet eller pisket (pkt. 41)

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?action=html&documentId=696777&portal=hbkm&source=externalbydocnumber&table=1132746FF1FE2A468ACBCD1763D4D8149>